

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного процесу

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Право на справедливий судовий розгляд у цивільних справах»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Право на справедливий судовий розгляд у цивільних справах» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 22 с.

Розробник:
Цувіна Тетяна Андріївна,
докторка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри цивільного процесу
(протокол № 11 від 2 червня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри цивільного процесу
(протокол № 11 від 8 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Гусаров Костянтин Володимирович,
доктор юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	12
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	12
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	14
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання.....	16
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	17
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	19
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	19

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Право на справедливий судовий розгляд у цивільних справах» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 3	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2021–2022	Рік підготовки: 2021–2022
		семестр	семестр
Загальна кількість годин – 120	Рівень освіти – другий (магістерський)	1–2	1–2
		Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні / семінарські заняття	Практичні / семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	110 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2–4, самостійної роботи студента – 6–8.		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про право на справедливий судовий розгляд як європейський стандарт цивільного судочинства, вироблений на підставі положень п. 1 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (надалі – ЄКПЛ) та практики Європейського суду з прав людини (надалі – ЄСПЛ), якому мають відповідати національні процедури здійснення правосуддя в цивільних справах.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про вплив фундаменталізації прав людини на формування європейських стандартів цивільного судочинства;
- визначення актуальних проблем імплементації та реалізації права на справедливий судовий розгляд як європейського стандарту цивільного судочинства, а також його впливу на порядок здійснення правосуддя в цивільних справах;
- аналіз природи права на справедливий судовий розгляд та сфери його застосування;
- надання структурно-функціональної характеристики права на справедливий судовий розгляд та його складових;
- розвиток навичок і умінь застосування цивільного процесуального законодавства з урахуванням європейських стандартів цивільного судочинства.

Пререквізити: «Цивільний процес», «Процесуальні акти-документи у цивільних справах».

Кореквізити: «Теорія та практика цивільного судочинства», «Проведення цивільного судочинства у суді першої інстанції», «Перегляд судових рішень у цивільному судочинстві», «Міжнародний цивільний процес».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Демонструвати знання й розуміння механізму гармонізації та уніфікації національних правових систем та вироблення єдиного наднаціонального підходу щодо розуміння сутності та складових права на справедливий судовий розгляд.
РН 2.	Інтерпретувати основні напрями правової глобалізації та інтернаціоналізації в сфері захисту прав людини та визначати основні напрямки змін цивільного процесуального законодавства виходячи з наявних європейських стандартів цивільного процесу.

PH-3.	Аналізувати вплив фундаменталізації прав людини на формування європейських стандартів цивільного процесу.
PH-4	Демонструвати знання та розуміння механізмів імплементації європейських стандартів цивільного судочинства в національну правову систему.
PH-5	Аналізувати правову природу права на справедливий судовий розгляд.
PH-6	Здійснювати пошук інформації, що відображає специфіку відповідного стандарту цивільного процесу.
PH-7	Визначати критерії, на підставі яких визнається наявність ефективного засобу юридичного захисту на рівні відповідної правової системи.
PH-8	Аналізувати методологічні аспекти взаємодії науки цивільного процесуального права, ЄКПЛ та практики ЄСПЛ.
PH-9	Розкривати зміст принципу верховенства права через призму європейських стандартів цивільного судочинства.
PH-10	Визначати дотримання принципу пропорційності при запровадженні обмежень права на доступ до правосуддя на національному рівні.
PH-11	Інтерпретувати зміст окремих інституційних елементів права на справедливий судовий розгляд.
PH-12	Демонструвати здатність вільно спілкуватися іноземною мовою та оперувати притаманною їй правничою термінологією як в усній, так і письмовій формах.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.

ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК1.2. Здатність демонструвати знання й розуміння правових систем в умовах глобалізації.

СК1.6. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів (правотворчості, законодавчої техніки, техніки створення корпоративних актів, юридичних документів, систематизації юридичних актів, юридичного письма та юридичної термінології тощо.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів

функціонування права.

ПРН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН1.2. Демонструвати знання й розуміння проблематики глобалізації в контексті розвитку сучасних правових систем.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальна характеристика права на справедливий судовий розгляд в цивільних справах.

Поняття європейських стандартів цивільного процесу та їх сутнісна характеристика. Фундаменталізація прав людини та її вплив на формування європейських стандартів цивільного процесу. Формування уявлень про права і свободи людини та їх нормативне закріплення. Еволюція складових права на справедливий судовий розгляд. Класифікація поколінь прав та свобод людини та місце в ній прав на справедливий судовий розгляд. Інтернаціоналізація прав людини. Поняття європейських стандартів цивільного процесу. Ознаки, притаманні європейським стандартам цивільного процесу. Джерела формування європейських стандартів цивільного процесу. Вплив європейських стандартів цивільного процесу на національну правову систему. Реформування процесуального законодавства у світлі європейських стандартів цивільного процесу.

Право на справедливий судовий розгляд як першооснова європейських стандартів цивільного процесу. Правова природа права на справедливий судовий розгляд. Класифікація прав людини. Місце права на справедливий судовий розгляд в системі прав людини. Право на справедливий судовий розгляд як позитивне процесуальне право. Гарантії права на справедливий

судовий розгляд, що передбачені в п. 1 ст. 6 ЄКПЛ, та гарантії права на справедливий судовий розгляд, вироблені в практиці ЄСПЛ. Сфера застосування права на справедливий судовий розгляд. Право на справедливий судовий розгляд та право на ефективний засіб захисту прав та свобод.

Загальновизнані норми і принципи міжнародного права як принципи цивільного судочинства в практиці Європейського суду з прав людини. Загальновизнані норми і принципи міжнародного права як принципи цивільного судочинства. Принцип верховенства права. Принцип права на суд. Принцип правової визначеності. Принцип пропорційності та субсидіарності.

Модуль 2. Характеристика інституціональних елементів права на справедливий судовий розгляд.

Право на доступ до суду та умови його реалізації. Загальна характеристика права на доступ до суду. Критерії оцінки правомірності обмежень права на доступ до суду. Принцип пропорційності та обмеження права на доступ до суду. Структура права на доступ до суду. Перешкоди у доступі до суду та їх види. Суб'єктивні, юрисдикційні, темпоральні, процедурні, фінансові перешкоди у доступі до суду. Право на безперешкодне порушення провадження у справі та вирішення питання по суті. Право на «розумний» розмір судових витрат, наявність інститутів звільнення від їх сплати, зменшення розміру, надання відстрочки чи розстрочки у їх сплаті. Право на безоплатну правову допомогу та умови її надання. Право на апеляційне та касаційне оскарження в контексті права на доступ до суду.

Незалежність суду. Сутнісна характеристика «суду» в практиці ЄСПЛ. Критерії незалежності суду у практиці ЄСПЛ. Зовнішня незалежність суду. Внутрішня незалежність суду. Незалежність від сторін провадження.

Неупередженість суду. Об'єктивна та суб'єктивна неупередженість суду. Стандарти доказування об'єктивної та суб'єктивної неупередженості суду. Функціональна та персональна неупередженість суду. Інститут відводу суддів як механізм забезпечення неупередженості суду.

«Суд, встановлений законом». Поняття «закон» та «якість закону» у практиці ЄСПЛ. Інституційний, процесуальний та компетенційний елементи «суду, встановленого законом».

Модуль 3. Характеристика процедурних елементів права на справедливий судовий розгляд.

Загальна характеристика процесуальних гарантій міжнародного стандарту справедливості судочинства. Розуміння «справедливості» в контексті права на справедливий судовий розгляд. Дуальний підхід до розуміння справедливості в контексті п. 1 ст. 6 ЄКПЛ. Широке та вузьке розуміння справедливості. Співвідношення «матеріальної» та «процесуальної» справедливості. Справедлива (належна) судова процедура та її складові.

Належна (справедлива) судова процедура та її складові. Принцип змагальності та рівноправності сторін. Належне сповіщення та слухання. Прийняття до уваги доказів, отриманих законним шляхом. Вмотивованість рішення. Невтручання держави в процес здійснення правосуддя.

Публічний розгляд цивільних справ. Відкритий режим судових засідань. Випадки закритого судового розгляду. Усний розгляд. Публічне оголошення судових рішень.

Розумний строк судового розгляду. Початок обчислення розумного строку та його закінчення. Критерії розумності строків судового розгляду. Складність справи. Поведінка заявника. Поведінка державних органів. Значущість для заявника питання, яке знаходиться на розгляді суду, або особливе становище сторони у процесі.

Виконання судових рішень. Виконання судових рішень як частина судового розгляду. Світові моделі виконавчого провадження та цивільного судочинства. «Своєчасність» виконання судових рішень. «Розумний» строк виконання судових рішень. Обчислення початку та закінчення строків виконання судових рішень. Критерії оцінки своєчасності виконання судових рішень. Загальні вимоги до порядку виконання судових рішень. Вимоги щодо

процедури порушення примусового виконання судових рішень. Вимоги до органів примусового виконання судових рішень. Умови відповідальності держави за несвоєчасне виконання судових рішень.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальна характеристика права на справедливий судовий розгляд в цивільних справах.				
		Тема 1. Поняття європейських стандартів цивільного процесу та їх сутнісна характеристика.	12	2	2	8
		Тема 2. Право на справедливий судовий розгляд як першооснова європейських стандартів цивільного процесу (частина 1).	12	2	2	8
		Тема 3. Право на справедливий судовий розгляд як першооснова європейських стандартів цивільного процесу (частина 2).	12	2	2	8
		Тема 4. Загальновизнані норми і принципи міжнародного права як принципи цивільного судочинства в практиці Європейського	12	2	2	8

		суду з прав людини.				
		<i>Разом</i>	48	8	8	32
		Модуль 2. Характеристика інституціональних елементів права на справедливий судовий розгляд.				
		Тема 1. Право на доступ до суду та умови його реалізації.	12	2	2	8
		Тема 2. Незалежний та неупереджений суд.	12	2	2	8
		Тема 3. «Суд, встановлений законом» як елемент права на справедливий судовий розгляд	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Модуль 3. Характеристика процедурних елементів права на справедливий судовий розгляд.				
		Тема 1. Належна (справедлива) судова процедура та її складові.	12	2	2	8
		Тема 2. Публічний розгляд цивільних справ.	12	2	2	8
		Тема 3. Розумний строк судового розгляду та виконання судових рішень.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах		
			Усього	У тому числі	
				Лекції	Практичні

					заняття, семінарські заняття, колективні тощо	робота
		Модуль 1. Загальна характеристика права на справедливий судовий розгляд в цивільних справах.				
		Тема 1. Поняття європейських стандартів цивільного процесу та їх сутнісна характеристика.	15	2	2	11
		Тема 2. Право на справедливий судовий розгляд як першооснова європейських стандартів цивільного процесу (частина 1).	11	-	-	11
		Тема 3. Право на справедливий судовий розгляд як першооснова європейських стандартів цивільного процесу (частина 2).	15	2	2	11
		Тема 4. Загальновизнані норми і принципи міжнародного права як принципи цивільного судочинства в практиці Європейського суду з прав людини.	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	52	4	4	44
		Модуль 2. Характеристика інституціональних елементів права на справедливий судовий розгляд.				

		Тема 1. Право на доступ до суду та умови його реалізації.	13	2	-	11
		Тема 2. Незалежний та неупереджений суд.	11	-	-	11
		Тема 3. «Суд, встановлений законом» як елемент права на справедливий судовий розгляд	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	35	2	-	33
		Модуль 3. Характеристика процедурних елементів права на справедливий судовий розгляд.				
		Тема 1. Належна (справедлива) судова процедура та її складові.	11	-	-	11
		Тема 2. Публічний розгляд цивільних справ.	11	-	-	11
		Тема 3. Розумний строк судового розгляду та виконання судових рішень.	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	33	-	-	33
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Право на справедливий судовий розгляд у цивільних справах» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу
і видами контрольних заходів:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 10	max 15	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.

	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційовани й залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.

		2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.
--	--	---

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-вр. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Основна література

1. Цувіна Т.А. Єдність судової практики як елемент правової визначеності: підхід Європейського суду з прав людини. *Проблеми законності*. 2019. Вип. 146. С. 63–74.
2. Цувіна Т. А. Право на доступ до суду: підхід ЄСПЛ. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 4. С. 60–69.
3. Цувіна Т. А. Принцип верховенства права у практиці Європейського суду з прав людини. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 4. С. 373–378.
4. Цувіна Т.А. Принцип пропорційності у цивільному судочинстві. *Право України*. 2018. № 10. С. 50–63.
5. Цувіна Т. А. «Суд, встановлений законом» як елемент права на справедливий судовий розгляд в цивільному судочинстві. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 2. С. 137–141.
6. Komarov V., Tsuvina T. (2021). International standard of access to justice and subject of civil procedural law. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*. Vol. 28. No. 3. P. 197–208.
7. Komarov V., Tsuvina T. The Impact of the ECHR and the Case Law of the ECtHR on Civil Procedure in Ukraine. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2021. № 1(9). P. 79–101.
8. Sakara N. The Applicability of the Right to a Fair Trial in Civil Proceedings: the Experience in Ukraine. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2021. № 1(9). P. 199–222.
9. Tsuvina T. Access to justice in terms of the rule of law: origins of understanding. *Recht der Osteuropäischen Staaten*. 2020. № 1. P. 84–88.
10. Tsuvina T. Execution of court decisions in Ukraine: reforming the system in terms of the right to a fair trial. *Проблеми законності*. 2018. Вип. 142. С. 55–76.
11. Tsuvina T. A. Principle of legal certainty in civil procedure. *Lege si viata*. 2019. № 9/2 (333). P. 162–166.

Додаткова література

1. Цувіна Т. А. Концепція case management: зарубіжний досвід та перспективи запровадження в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 1. С. 75–78.
2. Цувіна Т. А. Принцип пропорциональности и легитимность ограниченный права на доступ к судам высших инстанций в гражданском судопроизводстве. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. № 5. С. 172–176.
3. Цувіна Т. А. Проблема чрезмерного формализма и право на доступ к суду в гражданском судопроизводстве в контексте принципа верховенства права. *Lege si Viata*. 2020. № 2/2 (338). Р. 90–94.
4. Цувіна Т. А. Незалежність та неупередженість суду як складові верховенства права у цивільному судочинстві. *Теорія і практика правознавства*. 2019. Вип. 16 (2). URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/186025>
5. Цувіна Т. А. Онлайн суди та онлайн вирішення спорів у контексті міжнародного стандарту доступності правосуддя: міжнародний досвід. *Проблеми законності*. 2020. Вип. 149. С. 62–79.
6. Цувіна Т. А. Повторна участь судді у розгляді справи між сторонами: деякі зауваги щодо функціональної неупередженості суду у контексті принципу верховенства права. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 1. С. 218–222.
7. Цувіна Т. А. Реалізація принципу res judicata у цивільному судочинстві: досвід зарубіжних держав. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 1. С. 220–225.
8. Цувіна Т. А. Формальні та субстантивні концепції верховенства права в сучасному дискурсі. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 11. С. 197–203.

Інтернет-ресурси

Сайт Ради Європи – <http://www.coe.kiev.ua>

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» –
<http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України – <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України –
<http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду –
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України –
<https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України –
<https://minjust.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільного процесу. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/154-tsyvilnyi-protses.html>